

Ad thessalonicenses II.

Esā. 52. 2. Ro. 2. Nomē dei p̄vos blasphemā. S3 p̄ qd po-
terim illud p̄leg: scdm̄ gr̄az dei nr̄i q̄ ē radix oīuz bonoz
nr̄oz. p̄ cor. 15. H̄ra dei sū id qd sūz r̄c. CAP. II.

Rogamus autem vos fratres per
aduentum domini nostri iesu chri-
sti et nostre cōgregationis in ipsuz
vt nō cito moueamini a vestro se n-
su: neq; terreamini neq; per spiritū
neq; per sermonem neq; per epistolam tanq̄ p̄
nos missam quasi instet dies domini. Ne quis
vos seducat vllō modo. Quoniam nisi venerit
discessio p̄imum et reuelatus fuerit homo pec-
cati filius perditionis qui aduersatur et extolli-
tur super omne qd dicitur deus aut qd colitur
ita vt in templo dei sedeat: ostendēs se tanq̄ sit
deus. Non retinetis q̄ cum adhuc essem apud
vos hec dicebam vobis.

Superi^o apls oñdit futura q̄stū ad penas maloz et p̄mia
bonoz: hic annūciat futura q̄stū ad pericula ecclie q̄ erūt
tēpore anti xp̄i. Et p̄mo nūciat veritatē de futuris pericu-
lis. Scdo monet vt i vitate p̄maneat ibi. (Itaq; fr̄es r̄c.)
Circa p̄mū duo facit: qz p̄mo excludit falsitates. Scdo in-
struit de vitate ibi. (Quā nisi r̄c.) Itēz p̄ma in tres: qz p̄-
mo m̄morat illud ex quo debēt iduci. Scdo ostēdit ad
qd debēt iduci ibi. (Ut nō cito r̄c.) Tertio remouet illud
qd eos mouere posset ibi. (Neq; p̄ sp̄m r̄c.) Inducit autē
ex trib^o. i. p̄p̄ys p̄cib^o ibi. (Rogam^o) nō p̄cib^o: p̄bilem̄. i.
Multa fiducia habēs in xp̄o iesu imperādī tibi qd ad rez
ptinet: p̄p̄ charitatē magis obsecro. Scdo ex aduentu xp̄i
desiderabili bonis: licz terribili malis. Amos. 5. Ueh desu-
derātibus diē dñi r̄c. z. Thy. 4. Nō solū aut mibi sed z his
q̄ diligūt aduētū eius r̄c. Apoc. vlt. Veni dñe iesu r̄c. Ter-
tio ex desiderio et amore totius cōgregationis sanctorū. In
idipsum. i. vbi xp̄s ē: qz Mat. 24. Ubi erit corp^o ibi cōgre-
gabuntur et agle r̄c. Uel in idipsum. i. in idem: qz oēs sancti
loco et gloria erūt in eodē. ps. Congregate illi sanctos eius.
Sed ad qd iducit. Ut nō cito moueamini. Est autē aliud
moueri aliud terreri. Mouetur autē a suo sensu q̄ preter-
mittit qd tenebat. Quasi dicat. Nō cito dimittat doctrinā
meā. Eccl̄i. 19. Qui cito credit lenis ē corde r̄c. Terror at
est qdaz trepidatio cū formidine d̄ry. Et ideo dicit. Neq;
terreamini. Job. 15. Sonitus terroris semp in aurib^o eius.
Et cū sit pax illi semp insidias suspiciatur r̄c. Sapiētie. 17.
Cū enī sit timida nequicia dat testimoniū p̄dēnationi r̄c.

Deide cū dicit. (Neq; p̄ sp̄m r̄c.) remouet qd eos mo-
uere possz: p̄mo in sp̄ali. Scdo in generali ibi. (Ne qz r̄c.)
Seducit autē qz p̄ falsam reuelationē. Uñ dicit. Neq; per
sp̄m. i. si qz dicat sibi reuelatū p̄ sp̄m sanctū vlt a spū san-
cto: qd ē p̄tra doctrinā meā nō terreamini. p̄me Jo. 4. No-
lite oī spiritui credere. Eccl̄i. 13. Ueh p̄phetis isipietibus:
q̄ sequunt sp̄m suū et nihil vidēt r̄c. Aliquādo et sathanas
trāffigurat se in angelū lucis: vt d̄r. z. Cor. 11. et terty Reg.
vlt. Egrediar et ero sp̄s mēdax in ore oīum p̄p̄etaz ei^o.
Scdo p̄ rōcinationē vel falsaz expositionē scripture: iō di-
cit. Neq; p̄ sermonē. z. Thy. 2. Sermo eoz vt cācer serpit
Eph. 5. Nemo vos seducat inanib^o verbis. Tertio p̄ aucto-
ritatem iductaz in malo intellectu. z. pe. vlt. Sicut carissi-
mus frater noster paulus p̄m datā sibi sapiētīā scripsit vo-
bis sicut in oībus eplis loquēs in eis de his in qbus sunt q̄-
dam difficilia intellectu q̄ indocti et instabiles deprauāt sicut
et ceteras scripturas ad suā ipsoz damnationē. S3 de quo

seducebant. Quasi instet dies dñi. Et dicit. Per eplam tāq;
p̄ nos missaz: qz in p̄ma epla nisi bñ itelligat videt dicere
instare dñi aduētū: vt illud. Deide nos q̄ viuim^o r̄c. Deinde
cū dicit. (Ne quis r̄c.) facit idem in generali. Luc. 21. U-
dete ne seducamini r̄c. i. Cor. 15. Nolite seduci. Rō autē q̄re
hec remouet apls. i. de aduētū dñi ē qz plat^o nullo mō d̄z
velle qz p̄ mēdaciū aliq̄ bōa p̄curent. i. Cor. 15. Inuenimur
at et falsi testes r̄c. Itē qz res credita erat piculosa: qz. i. sta-
ret dies dñi. p̄rio qz daret occasio maioris seductiois: qz
futuri erāt post tēpora aploz alig q̄ dicerēt se eē xp̄s. Luc.
21. Multi dicēt ego sūz. et iō apls noluit. Itē demō frequē-
ter p̄tedit se esse xp̄s: sicut p̄s de b̄tō martino. Et iō ne sedu-
cant noluit. Aug. autē ponit aliā rōnē qz imineret piculū si
dei. vñ diceret aliquis tarde veniet dñs: et tunc p̄parabo
me ad eū. Ali^o diceret: veniet cito: et ideo nūc me p̄parabo
Ali^o diceret. Nescio. Et hic meli^o dicit qz concordat xp̄o. S3
ille plus errat q̄ dicit cito: qz elapso termino hoies desparent
et crederēt falsa esse que scripta sunt.

Deide cū dicit. (Quā nisi r̄c.) Astruit vitatē et p̄mo ostē-
dit q̄ vitura sūt ad anti xp̄i aduētū. Et sūt duo quoz vnū p̄-
cedit aduētū anti xp̄i. Aliud ē ipse aduēt^o ei^o: p̄mūz ē disces-
sio: qd̄ multipl̄ exponit i glo. Et p̄mo a fide: qz futur^o erat
vt fides a toto mūdo reciperet. Mat. 24. Et p̄dicabit^o b̄
euāgelii regni in vniuerso orbe. Istud q̄ p̄cedit qd̄ f̄z aug.
nōdū ē ipletū: et post multi discedēt a fide. i. Thy. 4. In no-
uissimis tēporib^o discedēt qdā a fide r̄c. Mat. 24. Refri-
gescet charitas multoz. Uñ discessio a romano iperio: cui
totus mūdos erat subdit^o. Dicit autē aug. qz b̄ figurat^o da-
nielis. z. in statua vbi noiant^o q̄tuor regna: et post illa aduē-
tus xp̄i. Et qz b̄ erat veniens signū qz romanū iperium fir-
matū fuit ad b̄ qz sub ei^o p̄tate p̄dicaret^o fides p̄ totū mun-
dū. S3 quō ē b̄ qz iā diu gētes recesserūt a romano iperio
nec dū venit anti xp̄s. Dicedū ē qz nōdū cessauit. S3 ē p̄mu-
tatū de temporali in sp̄uale: vt dicit leo papa in sermōe de
aplis. Et iō dīcedū ē qz discessio a romano iperio d̄z itelli-
gi nō solū a tpali: s3 a sp̄iali. i. a fide catholica romane ecclie
Est autē b̄ veniens signū qz sicut xp̄s venit qū romanū ipe-
riū oib^o d̄nabat: ita ecōuerso signum anti xp̄i ē discessio ab
eo. Scdo p̄dicat^o p̄m futur^o. i. anti xp̄m. Et p̄rio q̄stū ad eius
culpā et penā. Scdo q̄stū ad ei^o p̄tate ibi. Penā cui^o aduēt^o r̄c.
Itē p̄rio cōiter et iplicite tāgit culpā ei^o et penā. Scdo expli-
cat vtrūq; ibi. (Qui aduersat r̄c.) Dicit ḡ. Discessio p̄mo
veniet et tūc reuelabit^o r̄c. D̄r autē eē hō p̄cti et fili^o p̄ditiois
f̄z glo. qz sicut in xp̄o abūdauit plenitudo vtutis: ita in an-
ti xp̄o mltitudo oīuz p̄ctōz. Et sicut xp̄s emelior oib^o sc̄tis
sic ille peior oib^o malis. Et p̄ hoc hō p̄cti d̄r qz totalr̄ erit
p̄ctis dedit^o. S3 nō d̄r sic hō p̄cti qn possz eē peior. qz nūq;
malū corrūpit totū bonū: licz q̄stū ad actū nō poterit eē pe-
ior: xp̄o aut nullns hō potuit eē magis bon^o. D̄r autē fili^o p̄-
ditionis. i. deputat^o extreme p̄ditioi. Job. 21. In die p̄ditio-
nis seruabit^o malus et ad diē furoris duccet. Uel p̄ditiois. i.
diaboli nō p̄ nāz. S3 p̄ sue malicie cōplemētū q̄ in eo cōple-
bit^o. Et dicit reuelabit^o: qz sicut oīa bona et vtutes sanctorū
q̄ p̄cesserūt xp̄m fuerūt figura: ita in oib^o p̄secutioib^o ecclē-
sie tyrāni fuerunt q̄si figura anti xp̄i. et latuit ibi anti xp̄s: et
ita tota illa malicia q̄ latet in eis reuelabit^o in tpe illo.

Deide cū dicit. (Qui aduersat r̄c.) explicat q̄ dixerat. Et
p̄rio oñdit quō sit hō p̄cti. Scdo quō fili^o p̄ditiois ibi. (Et
tūc reuelabit^o r̄c.) Itē p̄rio p̄nūciat ei^o futurā culpā. Scdo
assignat eius cām ibi. (Et tūc r̄c.) Itē p̄rio describit culpā
Scdo dicit se nō annūciare doctrinā nouā ibi. (Nōne r̄c.)
Itē p̄mo oñdit culpā. Scdo ei^o signū ibi. (Ita vt r̄c.) Du-
plex ē aut ei^o culpa. i. s̄rietas ad deū. Uñ dicit. Qui aduer-
satur omnibus spiritib^o bonis. Job. 15. Lucurrit aduersus
deum erecto collo et pingui ceruice armatus ē r̄c. Sicut et

mebra ei⁹. Esa. 3. Lingua eorum et adinuetides eorum 3 dñs
vt puocarēt oculos maiestatis eius rē. Scda ē: qz pferet
se xpo: iō dicit extollit rē. Df autē de⁹ triplr. p nālī. Deut.
6. Audi israel dñs de⁹ tu⁹ de⁹ vn⁹ ē. Scdo opinatiue. ps.
Oēs dy gētū demonia. Tertio participatiue. ps. Ego di
xi dy estis rē. Dib⁹ autē his se pferet anti xps. Dan. ii. Ele
uabit r magnificabit aduersus oēs deū et aduersus deū
deoz logi magnifica rē. Signū autē culpe ē cū dicit. (Ita
vt i tēplo rē.) Supbia. n. anti xpi maior ē supbia oīuz p
cedentiū. Un sicut de Cayo cesare legit. Qz cū i vita ista
ad huc eēt coli voluit: statuā suā ponēs i qlibet tēplo: et
Ezech. 28. De rege tyri dī. Dixisti qz deus ego suz rē. ita
credibile ē q sic eis faciet anti xps dicēs se deū eē r hoīez.
Et i huius signū sedebit i tēplo: sed in quo tēplo: Nōne ē
destructū a romāis. Et iō dicit qdā q anti xps ē d tribu
Dan: cuius tribus iter alias duodecim nō noīat. Apoc. 7.
Et iō iudei pmo eū recipiēt et reedificabūt tēplū i hīem
salē: et sic implebit illud Dan. 9. Erit i tēplo abhominatio
r ydoli. Mat. 24. Cū vō videritis abhominatioez
desolatiōis q dicta ē a Daniele ppheta stantē in loco san
cto: q legit intelligat. Quidā vō dicit q nunq̄ hierusalē
nec tēplū reedificabit: s; vsq; ad rsumatiōē r finē pfer
uerabit desolatio. Et hoc ē alig iudei credunt: iō exponit
tur i tēplo dei. i. i ecclia: qz multi d ecclia eū recipiēt. Ul
s; Aug. in tēplo dei sedeat. i. pncipet r dñet tanq̄ ipe cū
suis nuncys sit tēplū dei: sicut xps est cū suis.

Deinde cū dicit. (Nō retinetis rē.) Dñidit q nihil no
ui scribit. Quasi dicat. Qlūm cū essez apud vos dixi hoc.
pme Jo. 2. Nō mādātū nouū scribo vob: s; mādātū vet⁹
qd̄ habuistis ab initio rē. scdo cor. io. Quales fuim⁹ vbo
p ep̄las absentes: tales r p̄ntes i facto rē. Lectio. II.

Et nunc quid detineat scitis vt reue
letur in suo tempore. Nam myste
rium iam operatur iniquitatis tan
tum vt qui tenet nunc teneat donec
de medio fiat. Et nunc reuelabitur ille iniqu⁹
quē dominus iesus interficiet spiritu oris sui.
Et destruet illustratione aduētus sui eū cui⁹
est aduentus s; operatōez sathane i omni vir
tute r signis r prodigijs mendacibus r i oī
seductōe iniquitatis his qui pereunt.

Superius ap̄lus p̄nunciās narravit aduētū r culpā an
ti xpi: hic oñdit cām dilationis. Et pmo oñdit eos habe
re huius sciētie cām. Scdo cām illā obfcure pponit ibi.
(Nā mysteriū rē.) Dicit g. dico q oz reuelari hoīez pec
cati. Et qd̄ nūc. i. q̄ sit cā q tardet: vos. n. scitis: qz ego di
xi vobis: ita q sic ad presens detinet vt suo tpe. i. rgruo
tpe reuelet. Eccles. 8. Omni negotio tps r oportunitas
est. Et ibidē. 3. Dia fecit deus bona in tpe rē.

Deinde cū dicit. (Nā mysteriū rē.) Cām ei⁹ ponit. Et
hec lra multipliciter exponit: qz hoc mysteriū pōt eē no
minatiui casus vl accusatiui. Si pmo mō ē sensus. Dico
vt suo tpe: qz ēt iā mysteriū. i. figuratē occultatū opaf
in fictis: q vident boni: r tñ sunt mali. Et hi operant offi
ciū anti xpi. 2° Tm̄. 3. Dabētes spēs pietatis: virtutē at
eius abnegātes. S; scdo mō ē sensus. Nā diabolus i cu
ius prāte veniet anti xps iā incipit opari occulte iniqua
tē suā r p tyrannos r seductores: qz psecutiones ecclesie
huius tps sunt figure illius vltime psecutiōis d oēs bo
nos: r sunt sicut iperfecte cōparādo ad illā. (Tantū vt
q tenet rē. Doc exponit multipliciter. Uno mō fm glo.
et Augustinū. 20. de ciuitate dei q dicunt q qdā opinati

sunt Neronē q pmo psecutus ē christianos eē anti xps: r
q nō fuerat occisus: s; subtract⁹ r qñq; restituedus. Un
ap̄lus hoc euacuās dicit. Tm̄ vt q tenet nunc romanum
imperii: teneat donec moriat. Sed hoc nō ē iueniens:
qz multi anni sunt q nero mortu⁹ ē: illo. s. anno quo ap̄ls:
sed melius ē q referat ad neronē put est psona publica
romani impery donec de medio fiat. i. tollat romanum
iperiū de hoc mūdo. Esa. 23. Dñs exercitiū cogitauit B
vt detraheret supbiā oīs glorie: et ad ignominia rē. Uel
aliter. Tm̄ vt q tenet. i. detinet mō aduētū anti xpi ne ve
niat q̄si sit necessariū q alig veniant ad fidez r alig rece
dant. q. d. Ut discessus r accessus: q nunc tenet donec ve
niat: teneat donec tollat ille obscen⁹. Uel sic. Tm̄ nūc
tenet fidē teneat. i. firmus sit in ea. Apoc. 2. Tene qd̄ hēs
vt nemo accipiat coronā tuā rē. Donec de medio fiat. i.
rgregatiō maloz p̄mixta separetur r fiat seorsum: quod
erit in psecutiōe anti xpi. Uel Tm̄ rē. i. vt mysteriū iniqui
tatis. i. iniquitas mystica q detinet: detineat donec fiat de
medio. i. donec iniquitas reducat in publicū: r fiat q̄si ali
qd̄ existens i publico d medio. Multi. n. mō occulte pec
cant: sed tñ qñq; fiet in apto: qz deus sustinet peccatores
q̄d̄iū sunt occulti donec publice peccant: r tunc nō susti
nebit vt p̄ de sodomitis. Hen. 19. S; tñ Augustinus p̄si
tef se nescire qd̄ ap̄ls loquat: qz ap̄lus illis logi q iā scie
bant. Un dicit. (Quid nūc detineat scitis.) Et p̄terea
hoc nō erat multū necessariū ad sciendum.

Deinde cū dicit. (Etia tūc rē.) Ponit aduētus iniqui
r pena eius. Et pmo eius manifestatio. Scdo eius pena.
Quātū ad primū dicit. Ille singulariter iniqu⁹ reuelabi
tur: qz manifesta erit eius culpa. Quez dñs iesus. Esa. ii.
Zelus dñi exercitiū faciet hoc. i. zelus iusticie q ē amor.
Spūs. n. xpi est amor xpi: r hic zelus ē spūs sancti que hz
ad ecclesia. Uel spūs oris sui. i. mandato suo. qz Michael
interfecturus ē eum in mōte oliueti vñ xps ascēdit: sic r
iulianus manu diuina extinctus ē. Et hec ē pena p̄sens li
cet futura ēt eternaliter puniet: qz illustratione rē. idest
in aduentu suo oīa illustratē. pme corin. 4. Illuminabit
abscondita tenebrāz rē. r destruet: eterna. s. damnatione.
ps. Destruēs illos rē. Et dicit illustratiōe: qz ipse v̄sus ē
ecclesia obtenebrare: r tenebre expellunt illustratione:
qz q̄qd̄ anti xps ostēdit oñdetur fuisse mēdaciū.

Deinde cū dicit. (Eū cuius ē aduētus rē.) Predicit po
testatē anti xpi. Et circa hoc duo facit: qz p̄ ponit prātem
eius ad seducēduz. Scdo huius cām ex dñi iusticia ibi.
(Eo q charitate rē.) Itēz prima in tres: qz primo ponit
actorē huius potestatis. Scdo moduz seducēdi. Tertio
oñdit seducēdos. Actor huius prātis ē diabolus: r iō de
struet eū xps. p^o Jo. 3. In hoc apparuit fili⁹ dei vt dissol
uat opa diaboli rē. Et iō dicit q aduētus anti xpi erit s;
operatiōe sathane. i. ex instinctu eius. Apoc. 20. Solus
tur sathanas de carcere suo: r exhibit r seducet gentes rē.
Operat. n. aliqd̄ fm opationē sathane sicut arrepticus i
quo nō solū instigat volūtātē: s; ēt ipedit vsum rōnis: qd̄
tñ nō imputat ad culpā eius: qz nō hz vsum liberi arbitry.
Anti xps autē nō sic: s; habebit vsum liberi arbitry i
quo ē diabolus suggerēs sicut dī d iuda. Jo. 13. Introiuit
in eū sathanas. s. instigādo. Decipiet autē hoc mō. primo p
potētiā secularē. Scdo p virtutē miraculoz. Quātuz ad
primū dicit. (In omni virtute) s. seculari. Dan. ii. Domi
nabit thesauroz auri r argēti r in oib⁹ p̄ciosis egypti rē.
Uel virtute. s. simulata. Quātū autē ad 2° dicit. (In si
gnis rē.) Signa sūt qd̄az mira ēt parua. prodigia vero
magna que aliq̄ p̄digiosum ostēdunt quasi p̄cul a di
gito. Apoc. 13. Fecit signa magna vt r ignem faceret de
scendere de celo rē. Mat. 24. Dabunt signa magna r

Ad Thessalonicenses II.

pdigia: ita vt in errore inducant si fieri pot̄ etiam electi.
C Et dicit (Mendacibus.) Miraculū mēdax dī vt qz deficit a vera rōne facti: vel a vera rōne miraculi: vel a debito fine miraculi. Prīmū sit i prestigys: qñ p demones illudunt aspectus: vt aliud videat: q̄ ē sicut symon magus fecit decollari arietē: et postea ostensus ē viuus: et homo decollatus est: et postea homo q̄ credebatur decollatus ostēsus est viuus: et creditus ē resuscitat⁹. Et hoc faciunt hoies cōmutando fantasmata et decipiēdo. Sc̄do mō illa dicunt miracula pprie q̄ plena sunt admiratiōe qd̄ est: qñ effectus v̄r et ignozat̄ cā. Que ḡ habent cām occultā alicui: et nō simpliciter: dicunt qd̄ mira et nō miracula simpliciter. Sed que simplr cām occultā habēt sūt miracula: quoz cā est ipse deus gloriofus: qz totū ordinē nature create transcendunt. Aliqñ vō fiunt aliqua mira: sed nō pter ordinē nature: sed occultas causas hnt: et hec multo magis faciunt demones q̄ virtutes nature sciunt et q̄ habent determinatas efficacias ad speciales effect⁹: et hec faciet antichristus: s; nō q̄ habēt verā rōnez miraculi: qz nō possunt in illa q̄ sunt supra naturā. Tertio mō dicunt miracula. fm̄ q̄ sunt ordinata ad artestandū veritati fidei ad reducendū fideles i deū. Marci vltimo. Dño cooperāte et sermonē pfirmāte sequētib⁹ signis et. S; si alicui adest grā miraculoz et nō vtaf eis ad B: miracula quidē sunt vera quo ad rōnez rei facte et quo ad rōnem miraculi: sed sunt falsa q̄tum ad intentionē dei. Sed tñ hoc nō erit in antixpo: qz nullus d̄ fidez facit vera miracula: qz deus nō ē testis falsitatis. Un̄ aliqs pdicans falsam doctrinam non potest facere miracula: licet aliquis habens malam vitā posset.

C Deinde ostēdit seducēdos cū dicit. (Vis q̄ pereūt.) i. i p̄cis ad pditionē. Jo. 17. Nemo ex eis peryt nisi filius pditionis. Et hoc iō: qz Jo. 10. Quis mee vocē meaz audiūt. Lectio. III.

L q̄ charitatem veritatis non receperūt vt salui fierent. Ideo mittet illis deus operationem erroris: vt credant mendacio. vt iudicentur omnes qui non crediderūt veritati: sed cōsenserunt iniquitati. Nos autem debemus gratias agere deo semper pro vobis fratres dilecti a deo q̄ elegerit nos deus primitias i salutē i sanctificatione spiritus et in fide veritatis: in q̄ et vocauit vos per euangeliuz nostrum in acquisitione glorie dñi nr̄i iesu xp̄i. Itaqz fr̄es stante et tenete traditiōes q̄s didicistis siue per sermonē siue per epistolam nostram. Ipse autē dominus noster iesus christus et deus et pater noster qui dilexit nos et dedit consolationem eternam et spes bonaz in gratia exhortatur corda vestra et confirmet in omni opere et sermone bono.

C Postq̄ ostēdit in q̄bus hz locum deceptio antixpi. s. in p̄scitis ad vānationē: hic assignat cām predictoz. Et p̄mo ostēdit cām huius et quō decipient. Sc̄do quō fideles ab eo liberentur ibi. (Nos autē et.) Itē p̄rio pōit corū culpā tñ. Sc̄do penā euz culpa. Tertio penā tñ. Et ē hic p̄cessus peccati. Prīmo eniz q̄s ex demerito p̄mi peccati deserūt a gratia et cadit i aliud peccatū et post in eternū puniunt. Dicit ḡ q̄ causa quare decipient ē: qz nolue-

runt recipere veritatē euāgely. Jo. 8. si veritatē dico q̄re nō creditis mihi: Job. 24. Ip̄si fuerūt rebelles lumini. Et dicit charitatē veritatis: qz nisi sit formata fides per charitatē nihil ē. p̄me cor. 13. Si habuero fidē ita vt mōtes transferā charitatē aut nō habuero nihil sūz et. Gal. vltimo. In xp̄o iesu neq; circūcisio neq; prepuriuz aliqd̄ valet: sed noua creatura. Et subdit vtilitatē veritatis dicēs. (Ut salui fierēt.) Ro. 5. Iustificati ex fide pacē habeamus ad deū p̄ dñm et. Sed culpa et pena ē coruz seductio. Un̄ dicit. (Mittet.) i. p̄mittet illis venire operationē erroris. Esa. 19. Misit dñs in medio eius sp̄uz vertiginis. 3. Reg. vltimo. Ero sp̄us mēdax in ore oīum pp̄hetaz eius et. Et iō dicit. Ut credāt mendacio. i. false doctrine antixpi. Ro. 2. Propter qd̄ tradidit illos de i reprobiū sensum vt faciant ea q̄ nō veniunt et. Sed pena tñ est eterna damnatio. Unde subdit: vt iudicent. s. iudicio damnationis. Jo. 5. Et procedent q̄ mala fecerūt in resurrectionē iudicij et. Quis q̄ nō crediderunt et. Jo. 6. Qui non credit iam iudicatus est.

C Deinde cū dicit. (Nos autē et.) Ostēdit quare fideles xp̄i liberent. Et primo agit gratias p̄ eis. Sc̄do p̄memorat diuina beneficia q̄bus a talibus liberant. Dicit ḡ sic. Illi decipient: s; nos debem⁹ gratias agere. Ro. 1. Prīmū qd̄ gratias ago deo meo semp̄ pro vobis p̄ dñm et. Duplex autē ponit dei beneficiū. s. electionē dei q̄ est eterna: et vocationis q̄ est temporalis ibi. (In qua et vocauit nos et.) Dicit ḡ q̄ p̄ qz elegit nos. s. apostolos et vos. s. fideles. Ep̄he. 1. Elegit nos in ip̄o añ mundi p̄stitutionē vt essemus sancti et. Jo. 15. Nō vos me elegistis: sed ego elegi vos et. Circa electionē tria tāgit. s. ordinē electozū: finē electiōis et modū p̄sequēdi finē. Electi sunt oēs sancti a principio mūdi. Deut. 33. Dilexit populus oēs: sancti in manu illius sunt. Sed apl̄i specialr sunt primitie. Ro. 8. Nos ipsi p̄mitias sp̄us habētes et. Et iō dicit. (Primitias fidei finis est in salutē eternā.) Et iō dicit. (In salutē.) p̄me Tim. 2. Oēs hoies vult saluos fieri et. Hoc autem fit p̄ grām sanctificantē. Un̄ dicit. (In sanctificatione spiritus.) Sc̄do ex parte nostra ē p̄sensu liberi arbitrij per fidem. Ideo subdit. Et in fide veritatis.

C Deinde euz dicit. (In quā vos vocauit et.) Ponit 2^m beneficiū qd̄ est vocatio tp̄alis xp̄i que seq̄ electionē. Ro. 8. Quos vocauit hos et iustificauit et. Et de hac vocatione nota parabolā. Luc. 14. De eo qui fecit cenam magnā et. Et addit. Per euangeliū nostrū. i. a me predicatū. Sed ad quaz cenam? In acquisitione glorie. id est vt acquiramus christi gloriā.

C Deinde cū dicit. (Itaqz et.) Monet tenere veritates. Et p̄mo ponit monitionē. Sc̄do orationē ibi. (Ipse autē dñs et.) Et facit primū: qz opus nostrū depēdet a libero arbitrio. Sc̄dz vō: qz indiget auxilio gratie. Et p̄mo monet ad standū cū dicit. (Stare in veritate.) Gal. 5. Stare et nolite itez iugo fuitur) p̄tineri. z: docet modū stādī ibi. (Et tenete traditiones.) i. documēta que a maiorib⁹ tradunt. Nā documēta que tradunt a minoribus sunt qñq; nō seruāda: qñ. s. hianē documētis fidei. Mat. 15. Irritū fecistis mādatū dei. pp̄ traditionem v̄ram. Sed seruāda sunt q̄ ordināt ad mādata dei. Act. 16. Paulus docebat vt tenerēt traditiōes et documēta q̄ erāt decreta ab apl̄is et senioribus q̄ erāt hyerosolymis et. Et has traditiōes dupliciter ediderūt: quas dā v̄bis vnde dicit. Per sermonē. Quas dā in scripturis. Ideo addit. Siue p̄ epistolā. Un̄ p̄ q̄ multa i ecclesia nō scripta sunt ab apostolis docta: et iō seruanda sunt. Nā multa fm̄ iudiciū apostolorū melius erat vt occultaretur vt dicit Dionysius. Un̄ apl̄s. p̄ cor. 10. dicit. Cetera cū venero disponam.

Deinde ponit orationē ibi. (Ipse autē dñs noster iesus xps etc.) Quasi dicat. Sic monco: s; nihil valet nisi assit diuinū auxiliū. Et iō ponit pmo duplex dei bñficiū. Prīmū ē amor eius ad nos quo alia nobis impedit. Jō dicit. (Dilexit nos etc.) Scdm ē spūalis solatio ibi. (Et dedit solationē eternā. scde cor. i. Qui solatur nos i omni tribulatōe nra. Esa. 40. Cōsolamini solamini popule me dicit dñs deus vester etc.) Et dicit solationē eternā. scōtra oia mala imminētia r futura. Et iō expectamus spes bonā. i. bonoz eternoz infallibilitatē. pme pe. i. Qui s; magnā misericordiā suā regenerauit nos in spem viua. Et h in gra. s. p quā speramus psequi vitā eternā. Ro. 6. Bñca dei vita eterna. Petit autē p eis exhortationē q ē monitio ducēs aiū ad volendū. Et hāc pōt facere homo exterius: sed non esset efficax: nisi esset interius spūs dei. Unā dicit. Exhortet corda vestra. i. instiget. Osee. 7. Inducā eā in solitudinē r loquar ad cor eius etc. Itēz petit pfirmationē. Unde dicit. (Et pfirmet. Jps. Cōfirma b deus qd operatus es in nobis etc.) Quasi dicat exhortet per grām vt velimus: r confirmet vt efficaciter velim. Et hoc in omni opere bono r sermone. pcedit op^o sermone: quia cepit iesus facere r docere. Act. i.

C A P I. III.

DEcetero frēs orate pro nobis vt sermo dei currat r clarificetur sc̄z apd vos: r vt liberemur ab ipotunis r malis hoib⁹. Nō. n. oīuz est fides. Fidelis arde⁹ ē q cōfirmabit vos: r custodiet a malo. Cōfidimus autem de vobis fratres i domio: quoniā quecunq; precipimus r facitis r facietis. Dñs autē dirigat corda v̄ra in cbaritate dei r patientia christi. Benunciamus autez vobis fratres in nomine domini nostri iesu christi: vt subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate r non secundū traditionem quam acceperunt a nobis. Jpsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos: neq; gratis panem manducauimus ab aliquo: sed in labore r fatigatione nocte ac die operantes: ne quem vestrum grauaremus. Nō quasi nō habuerim⁹ potestātē: sed vt nosmetiplos formā darem⁹ vobis ad imitandum nos.

Supra instruxit eos de futuris i nouissimis: hic instruit eos de gbusdā q particulariter eis agēda erāt. Ubi pmo ponit instructio. Scdo eplē conclusio ibi. (Ipse autē deus pacis etc.) Itē pmo monet qualr se habeāt ad ipsum. Scudo oñdit qd d eis pfidat ipse ibi. (Fidelis autē de⁹ etc.) Tertio quō se habeāt ad alios q iordinate ambulāt ibi. (Denūciamus autē vobis etc.) Circa primum pmo ponit orationē. Scdo qd in oratione ē petendum ibi. (Ut sermo etc.) Dicit g. Decetero. s. qz estis sufficienter instructi orate etc. Ro. i5. Obsecro igit vobis fratres p dñm nostrū iesum xpm: r p charitatē spūs sancti vt adiuuetis me orationibus vestris p me ad deū etc. Et hoc ē debitū: qz curati habent curā vtilitatis gregis. Heb. i3. Mementote prepositoꝝ vestroꝝ q vob locuti sunt verbū dei etc. Scudo ostēdit qd petendū ē. vt. s. tollant impedimēta p̄dicationis. Et iō dicit. Et sermo dñi currat. qz nō pōt to-

taliter spediti: s; retardari. Jō dicit currat. Col. 4. Orantes simul ēt p nobis vt dñs aperiat nobis hostiū sermonis ad loquēdū mysteriū xpi etc. Itē vt clarificet. s. p clarā et lucidā expositionē apud rudes r sapientes: sicut et apud vos. Ro. i. Sapiētib⁹ r insipiētibus debitor suz etc. Prouer. i4. Doctrina prudētū facilis. Itē p miracula q sunt demonstraciones fidei. Est enī ois sciētia clara p demonstratiōes: et h ē orandū. Act. 4. Da seruis tuis cuz oī fiducia log verbū tuū etc. Itē scdo orandū est p p̄dicato ribus vt liberent ab ipotunis r malis hoibus. s. pseudo ap̄lis q sunt ipotuni in disputando: mali i seducendo. Vel a p̄secutoribus q cogitauerūt inigritates in corde. Et ratio hui⁹ petitiōis ē: qz oīuz nō ē fides: qz licet videant habere eā: nō tñ hñt verā. Esa. 53. Dñe qs credidit audī tui nō. Ro. i0. Non omnes obediunt euangelio.

Deinde cū dicit. (Fidelis etc.) ponit fiduciā quā hz de eis. Et pmo facit hoc. Scdo orat p eis ibi. (Dñs autē etc.) Fiducia autē p̄det ex deo q grām dat: r ex hoibus q sunt liberi arbitry: vt dirigant i grā. Dicit pmo ex parte dei. Cōfido q orabit r exaudiemini: qz fidelis ē dñs q pfirmabit i bonis q in vobis est operatus. pme pe. vltimo. Perficiet: pfirmabit r solidabitq; etc. Et custodiet a malo culpe r pene. Si tñ in mala pene incidāt ē eis i bonū: qz diligētib⁹ deū oia cooperant in bonū etc. vt dī Ro. 8. Scdo ex parte eoz dicit. (Cōfidim⁹ etc.) s. ex grā quā accepistis: sed in deo nō i virtute vestra. Heb. 6. Cōfidim⁹ autē de vobis dilectissimi meliora r viciniora salutis etc. Quā quecunq; precipimus etc. i. qm̄ perseverabitis. Exo. 24. Omnia verba que locutus est dominus faciemus.

Deinde cum dicit. (Dñs etc.) Pro eis orat dicēs. (Domini autē dirigat) s. vt pueniatis. Est autē boīs animū p̄parare: r dñi linguā gubernare: vt dī puer. i6. Et paulo parat. Cor. hoīs disponit viā suā: s; dñi ē dirigere gressus eius. s. ad destinātū brauiū. Et iō dicit. Dirigat corda: nō solū exteriora opa: r hoc in cbaritate. Duo autē sunt p q i via salutis incedim⁹. s. bona q facimus r mala que sustinemus. S; opa nō sunt bona: nisi directa in finē cbaritatis. p^o Tim. i. Finis precepti ē cbaritas etc. Itē nec patientia nisi p xpm. Luc. 21. In patientia vestra possidebitis aīas vestras etc. Mat. 5. Beati eritis cū maledixerit vobis hoies etc. Et iō dicit. In patientia xpi. i. tolerantia maloz pp xpm vel ad exēplū eius. pme pe. 2. Christus passus ē pro nobis vobis relinquens exēplū etc.

Deinde cū dicit. (Denūciamus etc.) Ostēdit quō se habeāt ad hoies inordinate. Et pmo pponit edictū. Scdo exponit ibi. (Jpsi enim etc.) Tertio ostēdit necessitates edicti pponēdi ibi. (Audiuimus etc.) Dicit g. Sic vos vnitis: et sic pfido. S; qz sunt quidā mali inter vos denūciamus. s. p̄fecti. In noīe etc. Voc. n. ad plātū p̄tinet. Esa. 58. Annūcia populo meo scelera eoz: r domui iuda peccata eoz etc. Eze. 3. Sanguinē illius de manu tua regram. Et seqt edictū dicēs. (Ut subtrahatis etc.) Et h introductū ē in ecclesia q mali vitent: r hoc ne ifirmiores eoz p̄ortio maculent. Ecc. i3. Qui tetigerit picē ingnabit ab ea. pme cor. 5. Modicū fermētuz totā massaz cor rūpit. Itē ad sanationē peccātis vt pfusio cedat ei i salutē. Ecc. 4. Est pfusio adducēs peccatū: r pfusio adducēs gloriā. Nec h v3 fieri passim: s; cū deliberatiōe r maturitate. p^o Cor. 5. Cōgregatis vobis r meo spū cū virtute dñi iesu tradere h; sathane i interitū carnis etc. Et sic hic dī. Ut subtrahatis etc. Nec v3 fieri excomunicatio: nisi p aliquo peccato: qz hic dī inordinate etc. Et hoc est qñ aliqd ē fm se malū: r i ordinē iuris nālīs: vt glosa exponit. pme cor. i4. Ut oia honeste r fm ordinē fiāt i vobis. Ro. i3. Oia que sunt a deo ordinata sunt. Uel qz est